

Міністерство освіти та науки України
Сумський державний університет
Медичний інституту

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ

Topical Issues of Clinical and Theoretical
Medicine

Збірник тез доповідей
IV Міжнародної науково-практичної конференції
Студентів та молодих вчених
(Суми, 21-22 квітня 2016 року)

ТОМ 1

Суми
Сумський державний університет
2016

відзначити ритмічність збільшення обсягу ядер, які укладаються по відношенню до головного класу в одних випадках на 0,3, в інших – на 0,2. Таким чином, відповідно до встановлених законів каріометрії, в організмі людини є мінімальний ядерний клас, співвідношення якого з іншими каріометричними показниками укладається в пропорцію 1:1,5:2:3:4:6:8 і т.д.

Численними дослідженнями виявлено, що кратне збільшення або зменшення об'ємів ядер зумовлені, відповідно, поліплоїдією або анеуплоїдією неопластичних клітин. Разом з тим, інші дослідження демонструють відсутність ритмічних змін в каріометричних показниках.

Метою роботи було дослідити каріометричні особливості плоскоклітинного раку легень.

Матеріали та методи дослідження. Для досягнення поставленої мети використовували ретроспективно взятий біопсійний і післяопераційний матеріал 24 пацієнтів з плоскоклітинним раком легень. Шматочки фіксували в 10% розчині нейтрального формаліну. Після отримання парафінових блоків з них виготовляли тонкі зрізи, які фарбували гематоксиліном та еозином. Логарифми об'ємів ядер розраховували за формулою обертового овоїду (Я.Е. Хесин, 1967). Для кожного спостереження визначалася емпірична щільність розподілу логарифмів об'єму ядер ракових клітин (каріоковаріограма).

Результати та їх обговорення. Низькодиференційований плоскоклітинний рак легень згідно каріометричним даним характеризувався максимальним ядерним класом lgV 1,85 з додатковими піками lgV 0,85 і lgV 1,15. У помірно диференційованому раку зустрічалися клітини з lgV 2,05, рідше - lgV 1,25. При вискодиференційованому плоскоклітинному раку зі зроговінням інтерфазні клітини каріометрично характеризуються максимальним ядерним класом - lgV 2,35.

Вивчення локалізації піку головного ядерного класу виділених груп раку легень показало, що найчастіше різниця між піками укладалася за двома ознаками 0,3 і 0,2. Ознаки збільшення об'єму ядер пухлинних клітин вказують на ракову прогресію.

Висновки. Таким чином, зміни в ядрах ракових клітин при плоскоклітинному раку носить епігенетичний характер. Виявлені зміни вказують на процес ракової прогресії, орієнтований від недиференційованих до більш диференційованих гістологічних форм раку легень.

МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ НЕРВОВИХ ВОЛОКОН СІТКІВКИ ОКА ПРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІЙ АРТЕРІАЛЬНІЙ ГІПЕРТЕНЗІЇ

Ройко Н.В., Филенко Б.М., Проскурня С.А.

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія», кафедра патологічної анатомії з секційним курсом

Актуальність. Артеріальна гіпертензія становить собою одну із провідних медико-соціальних проблем, що обумовлено широким розповсюдженням захворювання і його місцем в структурі інвалідизації та смертності населення. У загальній популяції артеріальна гіпертензія складає приблизно 20 %, а серед людей у віці старше 65 років – 50 % і більше. Одним із ключових моментів стабільного підвищення артеріального тиску є патологічні зміни з боку органа зору, що має важливе значення для офтальмології. Проте, патоморфологічна суть процесів, що виникають в інерваційному апараті судин сітківки ока описані недостатньо, а в деяких випадках носять суперечливий характер.

Мета: дослідити морфологічні зміни нервових волокон судин сітківки ока при експериментальній артеріальній гіпертензії.

Матеріали та методи. У зв'язку із труднощами, пов'язаними зі взяттям матеріалу, об'єктом дослідження слугували очні яблука, вилучені від 30 собак з вторинною артеріальною гіпертензією, внаслідок експериментальної коарктації аорти. Після енуклеації отримували пливчасті препарати сітківки ока, з подальшою імпрегнацією азотнокислим

сріблом за методом Рассказової. Дане забарвлення дає можливість вивчити особливості взаємовідношення мікроциркуляторного русла з нервами та їх морфологічні зміни. Взяття експериментального матеріалу проводилось на 15, 90 та 120 добу відповідно до стадій розвитку серцево-судинної недостатності у собак в умовах коарктації аорти.

Результати. На 15 добу експериментальної артеріальної гіпертензії виявлено нерівномірність імпрегнації окремих нервових волоконців, збільшену їх звивистість з нерівномірним потовщенням аксонів у вигляді напливів нейроплазми, а також їх варикозні розширення. Крім цього, відмічаються дегенеративні зміни нервових закінчень. Описані зміни прогресують до 90 доби експерименту та проявляються втратою аргірофільності з розволокненням нейрофібрил.

Зміни нервових елементів на 120 добу експерименту характеризуються чергуванням ділянок потоншення нервових волокон, які підходять до судин, та їх варикозне розширення. Також, спостерігається збільшення міжневральної сполучної тканини, що визначається у вигляді сітчастого склерозу.

Висновки. При експериментальній артеріальній гіпертензії відмічаються поступове поглиблення дегенеративних змін інерваційного апарату сітківки ока, що свідчить про порушення інервації стінок судин у відповідь на тривале підвищення артеріального тиску.

АНАЛІЗ ПРОЛІФЕРАТИВНОЇ АКТИВНОСТІ В ТКАНІНІ ПЕРВИННОГО РАКУ МАТКОВИХ ТРУБ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД КЛІНІЧНОЇ СТАДІЇ ЗАХВОРЮВАННЯ

*Романюк А.М., Гиравенко Н.І., Лундін М.С., Кравцова О.І., Золотарьова А.В.
Сумський державний університет, медичний інститут, кафедра патологічної анатомії*

Актуальність. Захворюваність на первинний рак маткових труб коливається в межах від 0,3% до 2% серед всіх злоякісних новоутворень жіночих статевих органів. Виявлення експресії білка Ki-67 є одним із методів, що використовується для оцінки проліферативної активності пухлини. Це найбільш надійний і чіткий маркер проліферації, що дозволяє визначити "прихований" проліферативний потенціал неоплазії та визначає темпи її росту.

Метою дослідження є визначення особливостей експресії маркера проліферації Ki-67 тканиною первинного раку маткових труб в залежності від стадії захворювання та наявності метастазів.

Матеріали та методи. З метою визначення проліферативної активності нами проаналізований операційний матеріал від 30 жінок, прооперованих з приводу раку маткових труб за період 2005-2015 рр. Післяопераційний матеріал був розділений на декілька груп у залежності від клінічних стадій захворювання за FIGO. Імуногістохімічне (ІГХ) дослідження проводили на парафінових зрізах із використанням кролячих моноклональних антитіл до білка Ki-67 (клон SP6) за стандартними протоколами. Підрахунки індексу проліферації проводили за допомогою світлового мікроскопа «MICROmed», аналізуючи наявність позитивної реакції у 1000 клітинах. Статистичну обробку проводили за допомогою програми Microsoft Excel 2010 з додатком AtteStat 12.0.5. Результати вважалися статистично достовірними при ступеню вірогідності більше 95% ($p \leq 0,05$).

Результати та їх обговорення. Згідно системи класифікації пухлин гінекологічних органів за FIGO у 16 випадках виявлений РМТ I стадії, у 6 – II стадії та у 8 випадках – III стадії. Метастази в регіональних лімфатичних вузлах діагностовано в 7 випадках. Рівень експресії білка залежав від клінічної стадії захворювання за FIGO ($p < 0,05$). Так, при I стадії ПРМТ середнє значення Ki-67 становило $51,93 \pm 5,61\%$, для II-III стадії $74,57 \pm 5,82\%$. Проліферативна активність клітин раку маткових труб з наявністю метастазів на момент операції була вищою ($p < 0,05$), у порівнянні з ПРМТ без метастазів.

Висновки. Враховуючи більш високу проліферативну активність клітин раку маткових труб з наявністю метастазів та тенденцію до наростання проліферативної активності по мірі